

Em gái Đức Đạt Lai Lạt Ma được trao Giải thưởng Christmas Humphreys

ISSN: 2734-9195

16:23 12/10/2026

Bà giúp nhiều thế hệ trẻ em Tây Tạng trưởng thành với sự hiểu biết về chính mình, niềm tin vào bản thân và niềm tự hào chính đáng về bản sắc cũng như di sản Tây Tạng.

Jetsun Pema, cựu bộ trưởng của Chính quyền Trung ương Tây Tạng (CTA) và là em gái của Đức Đạt Lai Lạt Ma, đã được trao Giải thưởng Christmas Humphreys tại Dharamsala, miền bắc Ấn Độ, hôm thứ Tư vừa qua, nhằm ghi nhận những đóng góp của bà đối với sự nghiệp giáo dục, chăm sóc trẻ em Tây Tạng sống lưu vong, cũng như bảo tồn bản sắc văn hóa của cộng đồng Tây Tạng.

Giải thưởng Christmas Humphreys do Hội Phật giáo London (The Buddhist Society) trao tặng, mang tên Travers Christmas Humphreys (1901-1983), một luật gia người Anh, đồng thời là một trong những người sớm cổ súy Phật giáo tại phương Tây.

Năm 1924, ông thành lập Buddhist Lodge, tiền thân của Hội Phật giáo London - một trong những tổ chức Phật giáo lâu đời nhất châu Âu. Sau khi ông qua đời năm 1983, giải thưởng được thiết lập nhằm tôn vinh những đóng góp xuất sắc cho Phật giáo và văn hóa Phật giáo. Trong số những người từng nhận giải có Đức Đạt Lai Lạt Ma, được trao giải năm 2005.

Jetsun Pema, bên phải, nhận giải thưởng Christmas Humphreys.
(Nguồn: phayul.com)

Ngày 07/10, tại Làng Trẻ em Tây Tạng Upper Tibetan Children's Village ở Dharamsala, bà Jetsun Pema được mọi người kính gọi thân mật là Ama-la (người mẹ) đã nhận giải thưởng từ Tiến sĩ Desmond Biddulph, Chủ tịch Hội Phật giáo London.

Giải thưởng ghi nhận hàng chục năm cống hiến của bà cho sự nghiệp giáo dục hiện đại kết hợp truyền thống, phục vụ hàng nghìn trẻ em Tây Tạng. Những nỗ lực bền bỉ của bà có vai trò đặc biệt quan trọng trong quá trình hình thành và phát triển hệ thống Làng Trẻ em Tây Tạng (Tibetan Children's Village - TCV), mạng lưới hiện đã mở rộng thành hơn 10 cơ sở.

Phát biểu tại buổi lễ, Tiến sĩ Desmond Biddulph nhắc lại chuyến thăm Ấn Độ năm 1962 của Christmas Humphreys. Khi ấy, ông đã đến các trung tâm và khu định cư của người Tây Tạng tị nạn, trực tiếp chứng kiến hoàn cảnh của những người mất quê hương, rồi báo cáo những điều mình tận mắt thấy với Đức Đạt Lai Lạt Ma.

“Vì vậy, giữa những sự kiện năm ấy và cuộc gặp gỡ của chúng ta hôm nay tồn tại một sự tiếp nối hết sức đáng chú ý”, ông Biddulph nhận định.

Ông nói thêm: “Humphreys đến Ấn Độ vì quan tâm đến tương lai của một dân tộc phải sống lưu vong. Ama-la đã dành trọn cuộc đời mình để góp phần bảo đảm tương lai ấy. Chúng ta được biết rằng, sau sự ra đi quá sớm và đầy đau thương của người chị cả Tsering Dolma, Đức Đạt Lai Lạt Ma đã đề nghị Ama-la

tiếp tục công việc mà người chị đã khởi xướng, đó là chăm lo cho trẻ em tị nạn Tây Tạng thông qua việc điều hành các Làng Trẻ em Tây Tạng”.

Tiếp đó, Tiến sĩ Biddulph điểm lại những thành quả nổi bật trong cuộc đời cống hiến của bà Jetsun Pema: năm làng trẻ em có trường học, bảy trường nội trú, bảy trường bán trú, 10 trung tâm chăm sóc trẻ ban ngày, bốn trung tâm đào tạo nghề, bốn ký túc xá thanh thiếu niên, bốn cơ sở chăm sóc người cao tuổi, cùng một chương trình hỗ trợ cộng đồng dành cho hơn 2.000 trẻ em sống lưu vong. Trong khi đó, hệ thống TCV đang giám sát, chăm lo đời sống và sự phát triển của hơn 15.000 trẻ em và thanh thiếu niên.

“Bà Ama-la hiểu sâu sắc rằng tuổi thơ không đơn thuần là một giai đoạn chúng ta bỏ lại phía sau. Đó còn là nguồn lực mà mỗi người tiếp tục dựa vào trong suốt cuộc đời mình”, ông Biddulph chia sẻ.

Ông phân tích: “Cảm giác an toàn mà chúng ta có được khi còn nhỏ; ngôn ngữ chúng ta nói; những câu chuyện chúng ta nghe; những giá trị chúng ta học hỏi; ý thức về gia đình, cộng đồng và niềm tin rằng mình thuộc về một nơi chốn nào đó, tất cả trở thành nền tảng cho cuộc sống trưởng thành. Khi cuộc đời trở nên khó khăn, chúng ta thường tìm về chính những nền tảng ban đầu ấy.

“Đối với một đứa trẻ phải sống lưu vong, điều này càng có ý nghĩa đặc biệt. Ngay cả khi quê hương đã mất đi trên phương diện địa lý, quê hương vẫn có thể hiện diện thông qua ngôn ngữ, ký ức, văn hóa, tôn giáo và trên hết là cộng đồng. Bằng cách trao cho trẻ em Tây Tạng những nền tảng ấy, Ama-la đã giúp các em có được những giá trị có thể mang theo suốt cuộc đời.

“Vì thế, công việc của bà không chỉ dừng lại ở việc cung cấp giáo dục và chăm sóc. Bà còn giúp nhiều thế hệ trẻ em Tây Tạng trưởng thành với sự hiểu biết về chính mình, niềm tin vào bản thân và niềm tự hào chính đáng về bản sắc cũng như di sản Tây Tạng. Thông qua các em, những giá trị vô cùng quý báu đã được trao truyền cho thế hệ tiếp theo”.

Tham dự buổi lễ có Chánh án Ủy ban Tư pháp Tối cao Tây Tạng Yeshe Wangmo; các Ủy viên Tư pháp Dawa Phunkyi và Phagpa Tsering; Chủ tịch Quốc hội Tây Tạng lưu vong Dolma Tsering Teykhang cùng Phó Chủ tịch Khenpo Sonam Tenphel; và Tổng Thư ký Văn phòng Đức Đạt Lai Lạt Ma Lobsang Jinpa.

Trong khuôn khổ chương trình, các em nhỏ Tây Tạng đã trình diễn một ca khúc tri ân dành tặng bà Jetsun Pema. Đại diện các trường thuộc hệ thống TCV cũng dâng lên bà những chiếc *khata* truyền thống của người Tây Tạng, loại khăn nghi lễ biểu trưng cho lòng tôn kính, sự chúc phúc và thiện chí.

Một nội dung được Tiến sĩ Biddulph đặc biệt nhấn mạnh trong bài phát biểu là ý nghĩa của việc tôn vinh một người phụ nữ.

“Có một khía cạnh khác của buổi trao giải hôm nay mà tôi cho rằng rất quan trọng: chúng ta đang tôn vinh một người phụ nữ. Phụ nữ từ lâu đã giữ vai trò thiết yếu trong việc duy trì đời sống Phật giáo tại gia đình, cộng đồng, các tu viện và ni viện; với tư cách là người thực hành, người giảng dạy, người chăm sóc và người trao truyền Chánh pháp. Tuy nhiên, những đóng góp ấy không phải lúc nào cũng được ghi nhận tương xứng như những đóng góp của nam giới.

“Bởi vậy, thật đặc biệt phù hợp khi giải thưởng mang tên người sáng lập Hội Phật giáo London hôm nay được trao cho một người phụ nữ phi thường, người đã dành cả cuộc đời để chăm lo cho hạnh phúc và sự an lành của người khác. Ý nghĩa sâu sắc ấy còn được thể hiện qua danh xưng mà mọi người trù mến dành cho Ama-la: ‘Người mẹ của Tây Tạng’...

“Khi suy ngẫm về một cuộc đời như vậy, có một thuật ngữ Phật giáo tự nhiên hiện lên trong tâm trí chúng ta: *karuṇā* - lòng từ bi. Đây là một từ có nguồn gốc từ tiếng Phạn. Tuy nhiên, trong Phật giáo, *karuṇā* (từ bi) không thể tách rời *prajñā* (trí tuệ). Từ bi giúp chúng ta nhận ra khổ đau; trí tuệ giúp chúng ta hiểu điều gì thực sự cần thiết. Khi kết hợp với nhau, hai phẩm chất ấy mở đường cho hành động thiện xảo. Có lẽ, đó chính là điều chúng ta muốn nói khi đề cập đến Phật giáo được thể hiện bằng hành động.

“Ama-la không chỉ đáp lại bằng lòng trắc ẩn trước những khổ đau trước mắt của trẻ em phải rời bỏ quê hương. Bà còn có trí tuệ để hiểu các em cần những gì nhằm trở thành những con người vững vàng, tự tin, có đủ năng lực tiếp nối văn hóa và các giá trị Tây Tạng trong tương lai. Sự kết hợp giữa từ bi và trí tuệ ấy nằm ngay tại trung tâm của con đường Phật giáo, và được thể hiện một cách tuyệt đẹp trong cuộc đời cũng như sự nghiệp của Ama-la”.

Chia sẻ suy nghĩ sau buổi lễ, bà Jetsun Pema nhấn mạnh rằng sự phát triển của Làng Trẻ em Tây Tạng không phải thành quả của riêng bà. Đó là kết quả từ những đóng góp của đông đảo đồng nghiệp, nhân viên và những người đã sát cánh cùng bà trong suốt quá trình xây dựng, vun đắp nền giáo dục Tây Tạng nơi đất khách.

Bà cũng đề cao vai trò của Đức Đạt Lai Lạt Ma, nhắc đến nhiều sáng kiến quan trọng nhằm hỗ trợ cộng đồng Tây Tạng lưu vong được hình thành dưới sự dẫn dắt tinh thần của Ngài. Kết thúc phần chia sẻ, bà Jetsun Pema bày tỏ rằng khi cả bà và Đức Đạt Lai Lạt Ma đều đã cao tuổi, trách nhiệm tiếp nối những hoài bão và lý tưởng của Ngài giờ đây thuộc về thế hệ trẻ.

Tác giả: **Craig Lewis**/Chuyển ngữ: **Thường Nguyên**

<https://www.buddhistdoor.net/news/jetsun-pema-sister-of-the-dalai-lama-receives-the-christmas-humphreys-award-for-services-to-tibetan-children/>